

Ujszó

K I A D J A
A HADRAKELT
VÖRÖS HADSEREG
POLITIKAI
OSZTÁLYA

Az utolsó hadi jelentés

1945 május 15-én jelent meg a Szovjet Tudósító Iroda utolsó hadijelentése.

Az első, 1941 június 23-án jelent meg. Az első hadijelentés arról számolt be, hogy milyen károkat okozott a német hadsereg hadüzenet nélkül történt, tehát természetesen váratlan támadása. Nagy károkat. De, aki a Vörös Hadsereg honvédő harcáról szóló első — nyugodt, öntudatos — jelentést elolvasta, annak éreznie, annak tudnia kellett, hogy azért a pillanatnyi előnyért, amit Hitler gasszága szerzett a német hadigépezetnek, a hitleri Németország még súlyosan fog megfizetni.

Aznap, mikor a Szovjet Tudósító Iroda első hadijelentése megjelent, elindultak Moszkvából a nyugati határ felé az első csapatszállítványok. A pályaudvarokon asszonyok: anyák, testvérek, gyerekek búcsúztak a harrétre induló vöröskatonáktól. Ünnepes csendben búcsúztak. Aztán egyszerre egy, a búcsúzóik első sorában álló fehérbaju asszony, akinek egy fia ült az egyik harrétre induló vonatban, éles hangon elkiáltotta magát: »Győztek, semmisítettek meg az ellenséget, vagy vissza se jöjjetek!« Hihetetlen hatása volt az öntudatos szovjetasszony bátor szavainak. A hatalmas pályaudvar szinte megremegett a tizezernyi torok kiáltásától. »Győztek, vagy vissza se jöjjetek!« Egy hatalmas termetű, szőke vöröskatona, ki egész virágoskrot tűzött a sapkája mellé, mikor a kiáltozás egy pillanatra alább hagyott, harsány hangon válaszolt: »Győzni is fogunk, vissza is jövünk!« Ez történt aznap, amikor a Szovjet Tudósító Iroda első jelentését adta ki.

Néhány nappal az első jelentés után, július 3-án a szovjet nép vezére SZTALIN rádió fordult népéhez. Sztalin beszéde hadseregeket állított talpra, hadvezéreket nevelt ki, egy békés népet avatott harcos néppé. Ez a szózat úgy hozza tartozik a békés építésből a háborúra való átszervezés történetéhez, amint ahogy elválaszthatatlan része a súlyos, diadalmas háborúról a békés fejlődés korszakára való áttérésnek Sztalin marsall 1945 május 9-én tartott rádióbeszéde. Ahogy az 1941 július 3-i beszéd feltétlenül szükséges volt az első jelentés után, szükséges volt, hogy a szovjet nép megértse és mindvégig teljesítse hazafias kötelességét, úgy feltétlenül szükséges volt az utolsó hadijelentés előtt Sztalin rádiószózat. Az ő szavából mindenki megérti, a földkerekség minden népe és minden országa, hogy a világtörténelem legnagyobb, legsúlyosabb háborúja valóban véget ért és hogy ebben a háborúban a Vörös Hadsereg és a Szovjetunió szövetségeseinek hadserege az ellenséget végérvényesen megverte és megsemmisítette.

Az utolsó hadijelentés ép oly rövid, mint amilyen sokatmondó: »A fogoly német katonák és tisztek átvétele valamennyi arcvonalon befejeződött.« Befejeződött... a háború véget ért. És megkezdődött a békés fejlődés korszaka.

A Szovjetunió esztendőknél át példát mutatott arra, hogy hogyan dolgozhat egy nép a saját érdekében, saját életszínvonalának, saját kultúrájának emeléséért úgy, hogy ugyanakkor az emberiség minden haladó rétegéért, minden szabadságtörökvé-

A Szovjet Tudósító Iroda jelentése

Moszkva, május 15.

A fogságba esett német katonák és tisztek átvétele valamennyi arcvonalon befejeződött.

Dönitzet hadifogollyá nyilvánították

A német nép érezni fogja, hogy katonák irányítják sorsát — mondja Eisenhower helyettese

Az elmúlt napok legtöbb vitatott problémája, a Dönitz-kérdés — a jelekből ítélve — megnyugtató megoldást nyert. A szövetségesek főhadiszállásán szerdán bejelentették, hogy Dönitz vezértengernagyot a körje csoportosult tiszti káikkel egyetemben hadifogollyként kezelik és szigorú ellenőrzés mellett esztendőig a német haderők lefegyverzésével és bizonyos közgazgatási kérdésekkel kapcsolatos teendők elvégzésére használják fel.

Dönitz tehát nem »államfő«,

nincsen »német kormány«, csak egy közgazgatási kiserítő szervezet működik, mivel a szövetségesek — mint Churchill szerdán az alsóházban leszegezte — nem akarták vállalni Németország közgazgatásának terheit.

A szövetségesek — amint ez a különböző megnyilatkozásokból megállapítható — az első világháborút követő idők szomorú példáihoz okulva — a lehető legszigorúbb elvek szerint szándékoznak Németországot irányítani. »Németországot — jelentette ki Clay tábornok, Eisenhower helyettese —

hosszú ideig katonai kormányzat fog működni.

Minden vonatkozásban érvényesül majd a kemény kéz politikája.

A győztes hatalmak változatlanul

a náciizmus teljes felszámolását

tekintik legfontosabb feladatuknak. A legelső lépés ezen az úton: a náciizmus apostolainak és vámszeretőinek felkutatása és biztonságba helyezésük változatlan erővel folyik tovább. Szerdán délután a szövetségesek főhad-

szállásán bejelentették, hogy Németország nyugati határain a legszigorúbb határzárat rendeltek el. Az intézkedés oka egyszerű: A náci háborús bűnösök sutba dobták a hagyományos »Drang nach Osten« politikát, egyre nagyobb számban kísérik meg az átjutást Hollandia, Luxemburg, Belgium vagy Franciaország területére. A háborús bűnös

háborús bűnös marad Európában éppen úgy, mint Dél-Amerikában

és egyforma büntetés vár rá, akármelyik győztes hatalom kezébe kerül is.

Sorra a szövetségesek kezére kerülnek a náciizmus vezérei. Szerdán Robert Leyt, a német munkafront vezetőjét, sokmillió munkás kizipolyozóját, a munkások verejtékéből óriási vagyont összehararcsolt nácivezért érte utól a végzet — Berchtesgaden közelében az amerikai csapatok kezére került.

Csak Himmler, a náci-rendszert legkegyetlenebb és leglelenszenvesebb vezéralakja nem akar előkerülni. Az egymásnak ellentmondó híresztelések áradata szerdán az angol alsóház elé sodorta Himmler sorsának kérdését. Churchill miniszterelnök egyik képviselőtársának arra a kérdésére, van-e valamiféle értesülése Himmler holliétét illetően,

nemmel válaszolt.

Tagadó válaszához az alsóház tagjainak nagy nevetése közben fűzte hozzá: Remélem, előbb-utóbb felbukik ezen a világon vagy a másikon és az illetékes helyi hatóságok foglalkozhatnak majd ügyével. Az utóbbi megoldás — mondta még — lenyegesen kedvezőbb lenne Ofelése kormányára.

séért, minden szabadságszerető népért, sőt minden egyes szabadságszerető emberért dolgozik. És a fasiszták kezdette súlyos háborúnak minden esztendejében, minden hónapjában, sőt minden pillanatában a szovjet nép Vörös Hadserege nemcsak a Szovjetunió szabadságáért és függetlenségéért, de minden szabadságszerető népért, sőt minden egyes ember emberi jogaiért harcolt. Ahogy csodálatos teljesítményei voltak a szovjet népnek a békés munka terén, úgy minden eddigi emberi teljesítményt meghaladó hőstetteket hajtott végre

a haza és az emberiség szabadságának védelmében. A kortársak szemlélői és tanúi voltak a nagyszerű sztálini építésnek. A kortársak szemlélői és tanúi a bámulatos sztálini hadvezetésnek, a csodás sztálini győzelemnek. És most (ezt jelenti az utolsó hadijelentés) megnyílik — e két korszaknál, az emberiségtől ténelmének legfényesebb korszakainál is ragyogóbb — új korszak: a szovjet nép Sztálin vezetése alatt ismét hozzáfog a békés építéshez.

Az a nép, amelyik legyőzte az embe-

riség legsötétebb ellenségeit, szelízüta a világtörténelem legborzalmasbb hadigépezetét, visszatérve a békés építéshez, bizonyára túl fogja szárnya ni még azokat a te jesítményeket is amelyekről még esztendők előtt azt gondoltuk hogy évszázadokon át soha, senki meg se fogja közelíteni. Az utolsó hadijelentés azt jelenti, hogy az emberiség legnagyobb háborújának befejezése után megkezdődik az emberiség történelemének legcsodálatosabb építési korszaka.

ILLES BELA